

Акредитација и безбедност хране

Др Дејан Крњаић
Директор АТС-а

ATC Akreditaciono telo Srbije

Акредитација

- **Акредитација – званично утврђивање компетенције организација за оцењивање усаглашености**
- Организације за оцењивање усаглашености оцењују усаглашеност производа, услуга и испоручилаца са спецификацијама и/или захтевима
- Крајњи циљ – Обезбеђивање усклађености са релевантним стандардом
- У Србији акредитацију спроводи **Акредитационо тело Србије - АТС**
- АТС је основала Република Србија као самосталну непрофитну организацију која спроводи Закон о акредитацији.

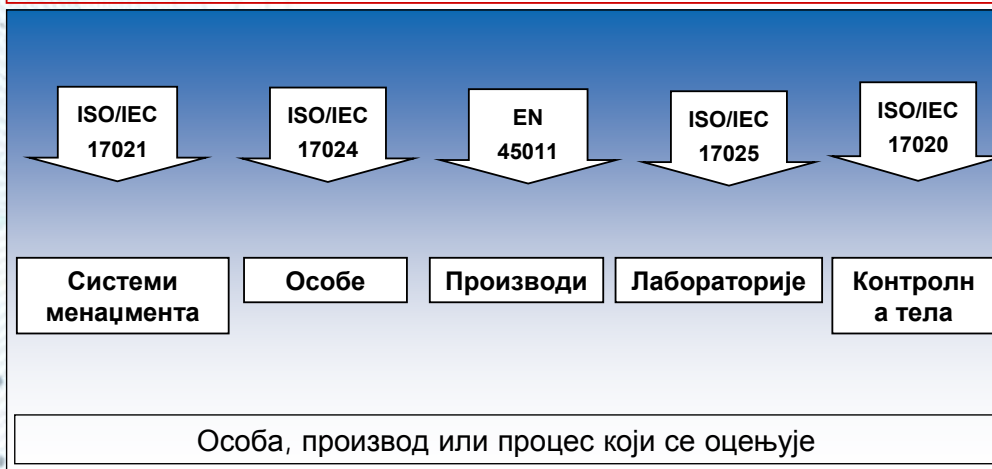
Безбедност – главни циљ акредитације

- Акредитација је начин за успостављање поверења на тржишту производа и услуга јер представља независну и непристрасну оцену компетентности тела која обављају испитивање, еталонирање, сертификацију и контролисање.
- **Заштита јавног интереса**
 - Опште здравље и безбедност
 - Безбедност и здравље на раду
 - Заштита потрошача
 - Заштита животне средине

Међународни стандарди који се примењују код потврђивања компетенције

Акредитација (ISO/IEC 17011)

Акредитација

- **SRPS ISO/IEC 17011**

- 4.2. структура и рад морају да уливају поверење у акредитационо тело
- 4.3. **објективност и непристрасност**
- 4.4. поверљивост
5. успостављен, примењиван и одржаван систем менаџмента и стално унапређивање његове ефикасности
6. **компетентност** и довољан број особља
7. процес акредитације
8. одговорност акредитационог тела и организација за оцењивање усаглашености

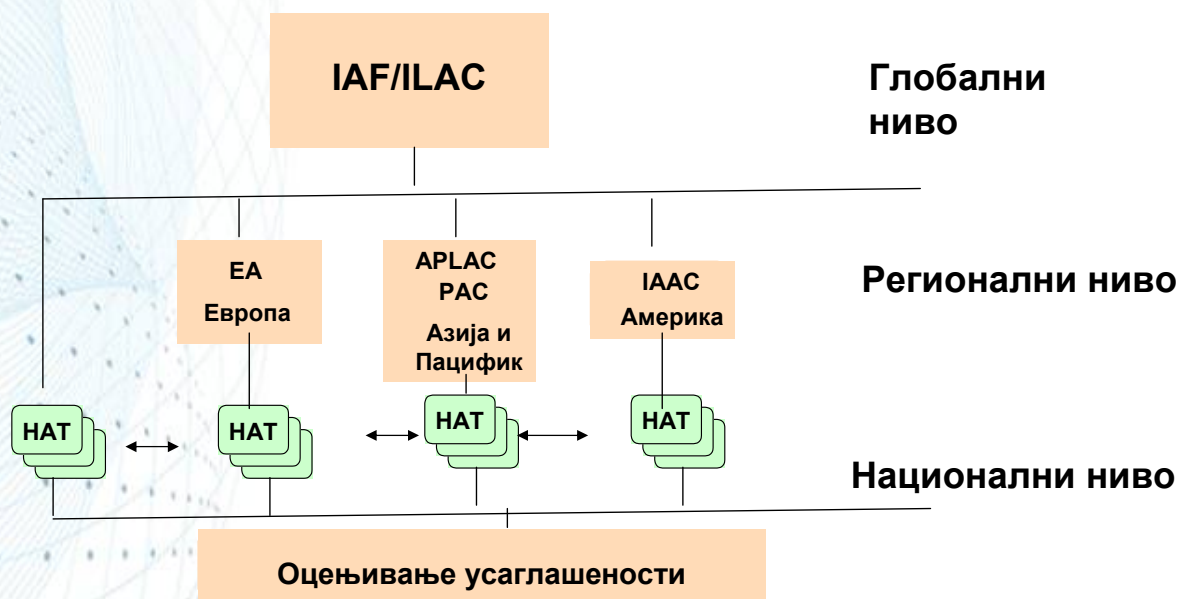

Потписан Multilateral Agreement несметано кретање роба и услуга

- **EA - 2/02 EA Policy and Procedures for the Multilateral Agreement** - Оцењивање акредитационог тела и акредитованих организација
- Циљ - стицање поверења да акредитационо тело оцењивања и акредитације спроводи у складу са свим захтевима ISO/IEC 17011 стандарда, одговарајућим европским стандардима EN серије 45000 односно ISO/IEC стандардима као и одговарајућим документима EA, ILAC и IAF.

Јединствена светска мрежа акредитације

СТО ТБТ споразум – члан 6.1.1

Примена акредитације – компетенција и поверење

Члан 6.1.1

Акредитација обезбеђује верификацију техничке компетенције тела за оцењивање усаглашености

Акредитација примењивана у складу са релевантним међународним стандардом представља поуздан начин успостављање поверења

- **Споразум о техничким препрекама трговини - ТБТ споразум**

- Осигурава да технички прописи и стандарди укључујући и поступке оцењивања усаглашености не представљају непотребну препреку у међународној трговини.

- Могуће предузети мере за осигурање квалитета, заштиту здравља и живота људи, животиња и биљака, заштите животне средине и спречавање превара.

- **Споразум о примени санитарних и фитосанитарних мера – СПС споразум**

- Хармонизовани међународни стандарди, упутства и препоруке the Codex Alimentarius Commission, OIE, IPPC

Међународни стандарди, упутства и препоруке

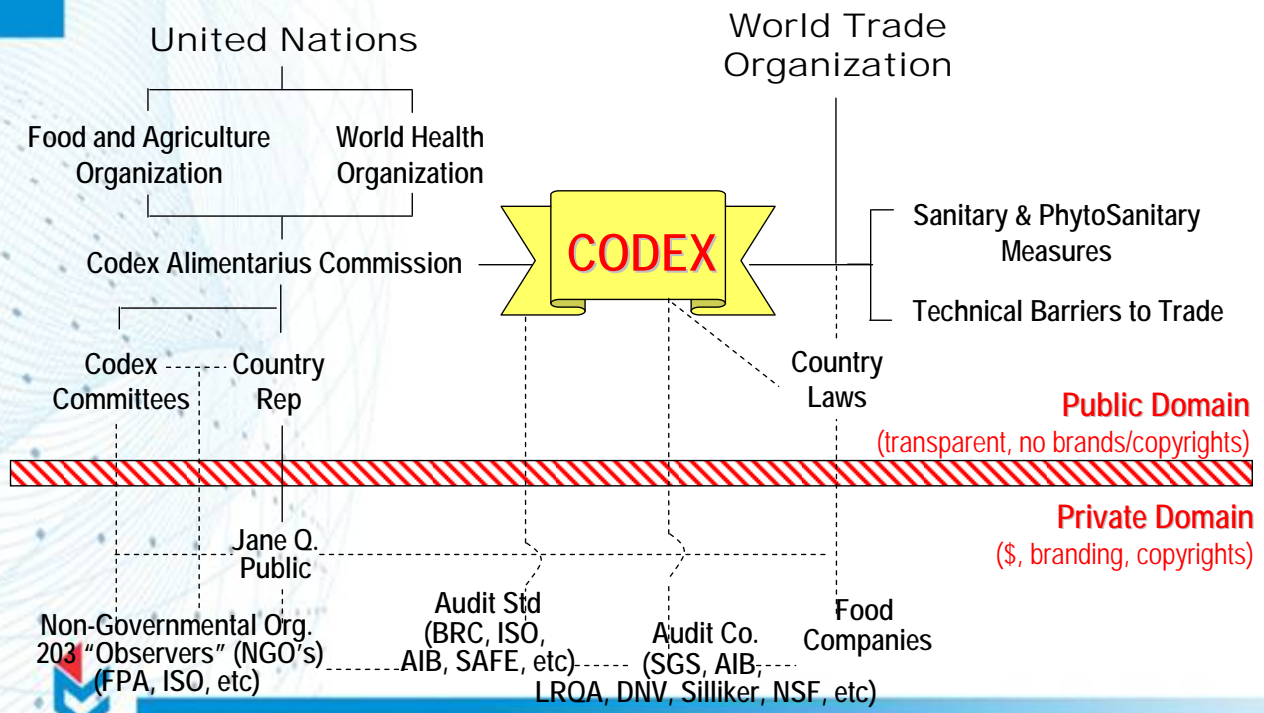
- **Codex Alimentarius Commission** – безбедност хране – адитиви, резидуе ветеринарских лекова и пестицида и контаминената, методе анализа и узорковања, добра хигијенска праксе
- **OIE** – здравље животиња, зоонозе
- **IPPC** – здравље биљака

Codex: Food Code

174 signatory countries = 98% of the world population

- Protect The Health Of Consumers
- + Ensure Fair Trade Practices

Public Domain

(transparent, no brands/copyrights)

Private Domain

(\$, branding, copyrights)

Закон о безбедности хране

- Службени гласник Републике Србије 41/2009
 - Обавезе и одговорности субјеката у пословању храном и храном за животиње
 - Члан 31-34 - одговорност, следљивост
 - Члан 45-54 - услови хигијене, успостављање система за осигурање безбедности хране у складу са принципима добре произвођачке и хигијенске праксе и анализе опасности и критичних контролних тачака - НАССР
 - Члан 47 и 52 Министар прописује услове за оцену поступака самоконтроле

Закон о безбедности хране

- Службени гласник Републике Србије 41/2009
 - Члан 69-70- **планови службене контроле и мониторинг безбедности хране и хране за животиње, узорковање, анализе**
 - Члан 72-73 **инспекцијски надзор**
 - Контролише да ли је субјект испунио прописане услове у вези са хигијеном, да ли је успостављен систем осигурања безбедности хране у складу са принципима добре произвођачке и хигијенске праксе и HACCP

Закон о ветеринарству

- Службени гласник Републике Србије 91/2005
- Члан 82 - систем за осигурања безбедности производа који је уведен и одржаван на принципима добре произвођачке и хигијенске праксе и анализе опасности и критичних контролних тачака – HACCP програм
- Члан 146 – надзор – да ли има HACCP програм

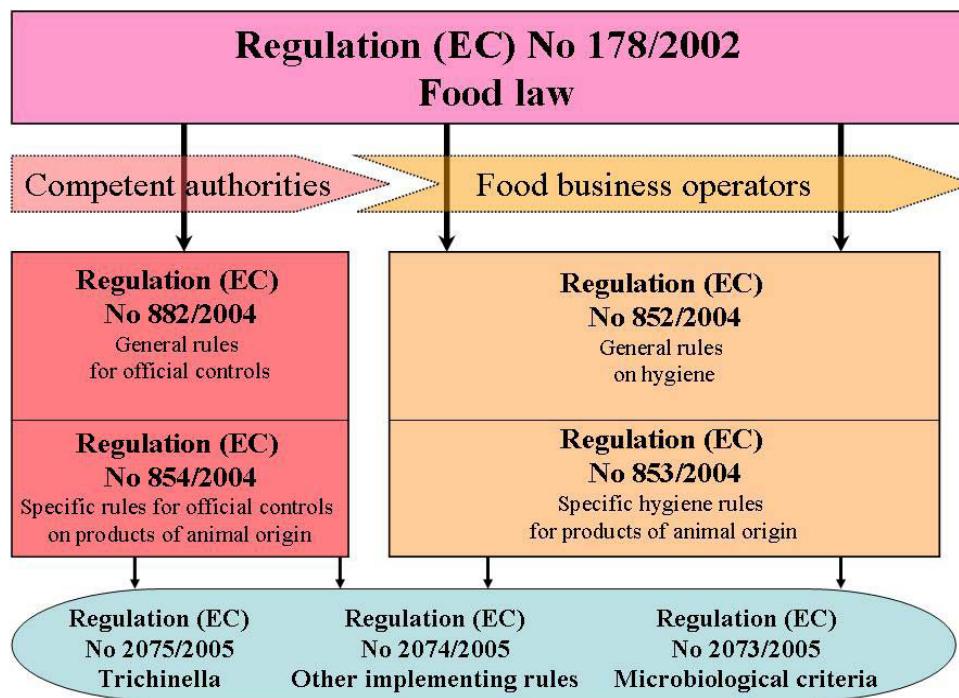

Обавезна акредитација лабораторија за испитивање хране и хране за животиње

- **Акредитација - Закон о безбедности хране**
 - Члан 18 – Дирекција за националне референтне лабораторије
 - Члан 20 – Лабораторије
- **Акредитација - Закон о ветеринарству**
 - Члан 21, 26, 28,30 - Лабораторије

EU "Хигијенски пакет" 2004

Regulation EC 882 2004 – званична контрола

- **члан 5** – делегирање одређених задатака

the control body works and is accredited in accordance with European Standard EN 45004 'General criteria for the operation of various types of bodies performing inspection' and/or another standard if more relevant to the delegated tasks in question;

- **члан 12** – званичне лабораторије

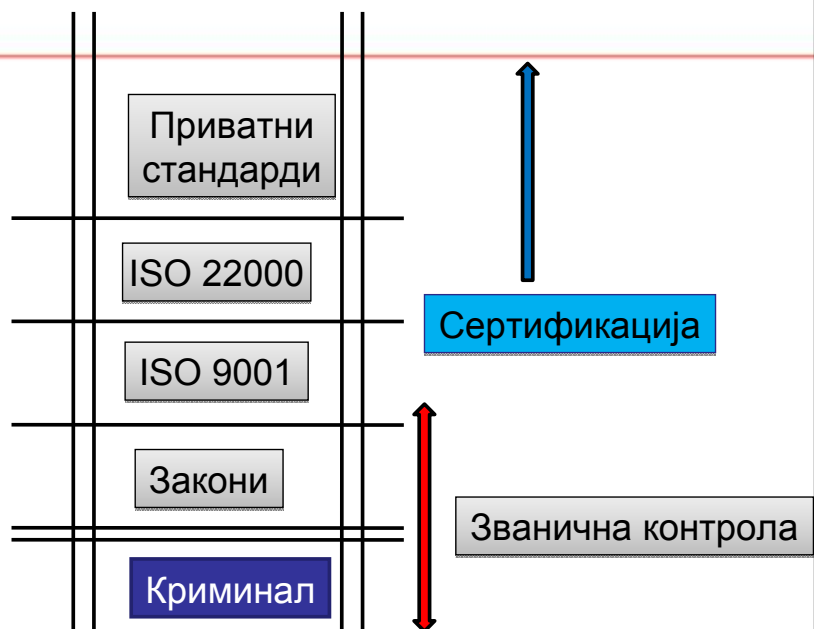
2. However, competent authorities may only designate laboratories that operate and are assessed and accredited in accordance with the following European standards:

- (a) EN ISO/IEC 17025 on 'General requirements for the competence of testing and calibration laboratories';
- (b) EN 45002 on 'General criteria for the assessment of testing laboratories';

Мердевине квалитета

Научна и техничка
заснованост
Много стриктнији

Европско јединствено тржиште

Надлежни
органи

Произвођачи

Добровољни
и приватни
стандарди

Европски прописи

Потрошачи

Слободно тржиште
Конкуренција

Добровољни и приватни стандарди

BRC GLOBAL STANDARDS ✓
THE WORLDWIDE STANDARDS OF CHOICE

international
featured
standards

GLOBALG.A.P.
The Global Partnership for Good Agricultural Practice

**Synergy
22000**

Неке од компанија које прихватају GSFI признате шеме

Wegmans

DAYMON
WORLDWIDE

AEON

The Coca-Cola Company

coles

Walmart

Campbell's

ASDA

ConAgra
Foods
Food you love

MIGROS

Cargill

KRAFT

H-E-B
Here Everything's Better.

ICA

DELHAIZE GROUP Group Strength, Local Expertise

Ahold

TESCO

Pick n Pay
Inspired by you

sodexo
Making every day a better day

ATC Akreditaciono

Loblaws
COMPANIES LIMITED

Publix.

METRO Group
MADE TO TRADE.

SRPS EN ISO 22000 – Системи менаџмента безбедношћу хране

- **Захтеви за сваку организацију у ланцу хране**
- **SRPS EN ISO 22000 + HACCP**
 - Систем менаџмента безбедношћу хране
 - Одговорност руководства
 - Менаџмент ресурсима – људски ресурси, инфраструктура, радна средина
 - Планирање и реализација безбедних производа – претходно потребни програми, анализа опасности, успостављање HACCP плана, систем следљивости
 - Валидација, верификација и побољшавање система менаџмента безбедношћу хране

Системи менаџмента безбедношћу хране

